

Antiqvae Lectionis Tomus ...

In Qvo XVI. Antiqua Monvmenta Ad Historiam Mediae Aetatis Illvstrandam,
Nvnqvam Edita

Canisius, Heinrich

Ingolstadii, 1601

Epistola XXIII. Sanctissimis in Christo fratribus, humilis Leuita salutem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64144](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64144)

EPISTOLÆ
EPISTOLA XXIII.

+ VViorensi-
bus.

Sanctissimis in Christo fratribus, [†]humilis
Leuita salutem.

SEMPER pietatis vestræ religionem, ex quo scire potui, amavi; magnamq; in vestræ vnanimitatis orationibus habens fiduciam: & modò licet corpore procul positus, animo inter vos semper assistens. Quia latitudo charitatis nulla diuiditur lōginquitate, nullis clauditur terminis. Sed quò magis ardet in pectoris antro, colatius flammarum suauissimi ardoris spargere adsuescit. Sicut fons paradisum irrigans quadrifido tramite latum diffunditur in orbem: sic fons charitatis, pectus, virtutum floribus pullulans, in quatuor amoris riuos deriuatur, veluti S.

AUGUSTINVS in libro primo de doctrina Christiana dixit.

Cum ergò quatuor sint diligenda; vnum, quod supranos est; alterum, quod nos sumus: tertium, quod iuxta nos est: quartum, quod intranos est. Deus supra nos est: proximus iuxta nos est: corpus nostrum infra nos est. De secundo, & quarto nulla præcepta danda erant. Quantumlibet enim homo excidat à veritate, remanet illi dilectio sui, & dilectio corporis sui. Ideo præcepit scriptura, vt DEVS diligatur, & proximus. Nullum rerum diligendarum genus in his duobus præceptis prætermissum est. Salus vero corporis propter seruitum DEI, amanda est: & integritas animæ, in DEO diligenda est: Proximus, id est, omnis homo, propter DEVVM; & super omnia DEVS diligendus est. Diliges, inquit, Dominum DEVUM tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, & ex tota mente tua; & diliges proximum tuum, sicut te ipsum. Omnem vero hominem, proximum esse, exemplo vulnerati, & Samaritanus

Matth. 5.

disci-

discamus. Nullum autem exceptum esse cui misericordia denegetur officium, quis non videat? quando ad inimicos etiam porrectum est, eodem Domino dicente: *Luc. 6.*
Dilecite inimicos vestros: benefacite his, qui oderunt vos. Si inimici diligendi sunt, quanto magis & fratres, qui vno oculi continentur.

Vos verò fratres sanctissimi iisdem patribus spiritali doctrina congeniti; eisdem diu pastoribus per pascua vitæ deduci; similibus regularis vitæ institutionibus edocti, pacis & concordiæ unanimitatem diligentissimè obseruate. Beati pacifici, quoniam filii DEI vocabuntur. Non sint schismata occultæ & simulationis inter vos. *1. Joan. 4.* Quia Dominus Christus, Deus est pacis, & charitatis. Et, qui in charitate manet, in Deo manet. Dilectio verò proximi in officio misericordiæ, & doctrina salutis ostenditur.

Qui habet verbum DEI in corde, doceat proximum. Qui habet seculi facultatem, adiuuet proximum. Qui habet cuiuslibet ministerij scientiam, opituletur proximo. Ipsò præcipiente DEO; Omnia quæcunque vultis, ut faciat vobis homines, hæc eadem & vos facite illis. Regularis vita obseruationem, quam statuerūt vobis sanctissimi patres, BENEDICTVS scilicet, seu reliqui patres, diligentissimè custodite: quatenus cum illis æternam benedictionis mercerem mereamini. Hæc est laus vestra, iste honor vester apud homines, & retributio apud DEVM.

Nolite conformare vos seculi hominibus in vestimentorum vanitate, in ebrietatis luxuria, in iocis, lasciuia, in societatis petulantia: sed cum omni modestia, & pietate conuersatio vestra Deo sit amabilis, & hominibus venerabilis, sicut decet filios sanctæ matris, & monachicæ vitæ alumnos.

G 3

Vos

Psalmi. 73.
Ecclesi. 5.

1. Timo. 2.

Vos verò qui estis patres, & pastores sanctæ congregatiōnis, docete Regulam sancti BENEDICTI. In conuentu fratrum propria exponatur lingua, vt intelligi possit ab omnibus. Ad cuius institutionem vnuſquisque suam corrigat vitam: vt quod DEO vouistis ante altare, in uiolabili-
ter custodiatur à vobis, dicente propheta. Vouete, & redite Domino DEO vestro. Displacet enim DEO infidelis promissio. Adsuēcant pueri adīstare laudibus superni Regis, non vulpium fodere cauernas, non leporum fugaces sequi eurus. Discant nunc Scripturas sacras, vt ætate perfetta veniente, alios docere possint. Qui non discit in pueritia, non docet in senectute.

Recogitate nobilissimum nostri temporis magistrum BEDAM Presbyterum, quale habuit in iuuentute discendi studium: qualem nunc habet inter homines laudem? Multo maiorem apud DEVIM remunerationis gloriam. Illius igitur exemplo dormientes excitate animos. Magistris adīfide: aperite libros: perspicite literas: intelligite sensus illorum; vt & vosmetipſos pascere, & aliis spiritualis vita præbere valeatis decus.

Quod in laicis laus esse videtur, id est, vestimentorum cultus, hoc in clericis, & maximè in monachis, reprehensio esse cognoscitur. Sed ipse princeps Apostolorum, etiam feminas à preciosis vētimentis, & circulatis capillis prohibuit. Si hoc peccatum non esset, dicit GREGORIVS Papa, nunquam pastor Ecclesiæ, à delicijs vētiū feminas prohibuisset. Omnia vēstra honeste, cum ordine fiāt: vt laudetur DEVIS in vēstra bona conuersatione & honor vēster apud homines crescat, & merces meritorum multiplicetur apud DEVIM.

Breue est præsentis vitæ tempus, & ultima dies vniuersaliter

que incerta, & cito rapimur ad iudicium. Qualis quisque tunc cupiat esse, tale in se nunc tota virtute exhibeat. Si quid peccati, pro fragilitate carnis commiserit, abluat confessione, debeat penitentia; ne damnetur in poena; sed coronetur in gloria. Habetis sanctos patres, qui vos genuerunt, adiutores; si illorum praceptorum eritis factores. sed & angelicæ dignitates, & omnium Sanctorum agmina congaudent bonis vestris: desiderant vos socios haberes ut beatitudinis: imo & ipse Deus, qui vult omnes homines saluos fieri, vobis æterni regni præparata habet gloriam.

Nolite vos propter desidiam animi, vel carnales delestationes æternis fraudare bonis: sed magis omni studio intendite, ut Dominum hic habeatis defensorem; illuc, remuneratorem. Obsecro, ut pietas vestra placide perlegat, quod charitas nostra deuotè conscripsit. Mea quoque parvutatis ut memores sitis in sanctis orationibus vestris, per charitatis almitatem obtestor, ut familiaritatem, quam donastis mihi, inuiolabili fide custodire recordamini.

EPISTOLA XXIV.

Sanctissimæ congregationis, & dilectissimæ
dilectionis Eboracenfis Ecclesiæ
fratribus.

EIVSDEM PIÆ MATRIS FILIVS AL-
cuinus diaconus perpetui honoris in Christo
pacem, & salutem.

Venerabiles vestre dilectionis ab ENBALDO presbytero accepiliteras. quarum pacificam inscriptionis seriæ, idem ipse, qui portauit, mellifluis salutationis verbis valde amplificauit: referens à vobis fraterni amoris, per-

CCAS
SII
Wm. am.
SIV
24